

*Društvo za zaštitu bilja Srbije
u saradnji sa
Sekcijom za zaštitu bilja Crne Gore*

**DESETI JUGOSLOVENSKI SIMPOZIJUM
O ZAŠTITI BILJA**

- ZBORNİK REZİMEA -

Budva, 30.09. - 04.10.1996.godine

(49) REAKCIJA OZIMIH I JARIH GENOTIPOVA JEČMA PREMA PARAZITU *RHYNCHOSPORIUM SECALIS* U RAZLIČITIM FENOFAZAMA RAZVOJA BILJAKA

Čoja M.¹, Panić M.¹, Jevtić R.², Stojanović S.³

¹Poljoprivredni fakultet, Beograd-Zemun

²Institut za ratarstvo i povrtarstvo, Novi Sad

³Institut za istraživanja u poljoprivredi, "Srbija" Centar za strna žita, Kragujevac

Ozimi i jari genotipovi ječma izabrani su na osnovu različitog stepena otpornosti prema parazitu *Rhynchosporium secalis* (osetljivi, srednje otporni i otporni). Veštačka inokulacija 15 ozimih i devet (9) jarih genotipova ječma vršena je u poljskim uslovima u različitim fenofazama razvoja biljaka (vlatanje, klasanje, cvetanje i mlečna zrelost).

Za inokulaciju biljaka ječma korišćena je populacija parazita sastavljena od 52 izolata različite virulentnosti. Suspenzija micelije i konidija pripremljena je miksiranjem čistih kultura uz dodatak destilovane vode. Koncentracija inokuluma bila je 6×10^3 konidija/ml. Nanošenje suspenzije vršeno je ručnom prskalicom zapremine 0,5 l. Visoka relativna vlažnost vazduha postignuta je prekrivanjem inokulisanih biljaka navlaženim polietilenskim kesama u trajanju od 24 časa.

Očitavanje simptoma bolesti na inokulisanim biljkama vršeno je posle 20 dana po skali James-a i sar. (1971). U fazama vlatanja i klasanja biljaka, reprodukovani su simptomi bolesti na lisnim rukavcima i pojedinim listovima (pojedinačne pege), bez mogućnosti ocene intenziteta zaraze po pomenutoj skali. U kasnijim fazama razvoja biljaka, simptomi su se manifestovali na svim listovima sa intenzitetom zaraze od T (trag) do 80%. Između intenziteta zaraze genotipova ječma i stadijuma sejanaca (kontrolisani uslovi) i istih genotipova u fazi cvetanja (inokulacija u polju), utvrđen je visok stepen korelacije.

Cilj ovih istraživanja je bio da se utvrdi odnos između otpornosti genotipova ječma pojedinim fenofazama razvoja u polju (nekontrolisani uslovi) i rezultata dobijenih u uslovima testiranja u stadijumu sejanaca (kontrolisani uslovi). Drugi deo istraživanja ukazaće u kojim fenofazama razvoja biljaka nastaju najveći gubici u prinosu, pri optimalnim uslovima za razvoj parazita u polju. Rezultati ovih istraživanja biće sumirani na kraju vegetacije.